

ÎNCHEIERE

04 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând cererea depusă de Partidul Politic „Șor” și candidatul la funcția de primar al municipiului Bălți din partea acestuia – Marina Tauber, reprezentați de avocații Aureliu Colenco, Denis Calaida și reprezentantul cu drept de vot consultativ – Vadim Banaru cu privire la strămutularea la o altă instanță egală în grad a cauzei de contencios administrativ intentată la acțiunea Comisiei Electorale Centrale împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2, terți Partidul Politic „Șor”, Marina Tauber, Inspectoratul de Poliție Bălți, Nicolai Grigorișin și Arina Spătaru cu privire la obligarea emiterii actului administrativ,

constată:

La 02 decembrie 2021, Comisia Electorală Centrală a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2, terți Partidul Politic „Șor”, Marina Tauber, Inspectoratul de Poliție Bălți, Nicolae Grigorișin și Arina Spătaru cu privire la obligarea Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2 de a emite hotărârea privind anularea înregistrării concurentului electoral al Partidului Politic „Șor” – Marina Tauber, candidat pentru funcția de primar al municipiului Bălți la alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021 și turul doi din 05 decembrie 2021.

Prin hotărârea din 04 decembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul central, s-a admis acțiunea și s-a obligat Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2 să emită hotărâre cu privire la anularea înregistrării concurentului electoral Partidul Politic „Șor” – Marina Tauber, candidat pentru funcția de primar al mun. Bălți la alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021 și turul doi din 05 decembrie 2021.

La 04 decembrie 2021, ora 12.48, terțul Nicolae Grigorișin a depus la Judecătoria Bălți, sediul central, apel împotriva hotărârii din 04 decembrie 2021.

La 04 decembrie 2021, ora 14.45, Comisia Electorală Centrală a depus prin poștă electronică la Judecătoria Bălți, sediul central, apel împotriva hotărârii din 04 decembrie 2021.

La 04 decembrie 2021, ora 16.50, reprezentantul cu drept de vot consultativ

al terților Partidul Politic „Șor” și Marina Tauber, Vadim Banaru, a depus la Judecătoria Bălți, sediul central, apel împotriva hotărârii din 04 decembrie 2021.

La 04 decembrie 2021, ora 16.52, candidatul la funcția de primar al municipiului Bălți din partea Partidului Politic „Șor” – Marina Tauber a depus prin poștă electronică la Judecătoria Bălți, sediul central, apel împotriva hotărârii din 04 decembrie 2021.

La 04 decembrie 2021, Partidul Politic „Șor” și candidatul acestuia la funcția de primar al municipiului Bălți – Marina Tauber, reprezentați de avocații Aureliu Colenco, Denis Calaida și reprezentantul cu drept de vot consultativ – Vadim Banaru au depus cerere cu privire la strămütarea cauzei la o altă instanță egală în grad, în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă și art. 198 alin. (3) lit. a) din Codul administrativ, care pe parcurs a fost completată.

În motivarea cererii au invocat că din interpretarea sistemică a prevederilor art. 367 alin. (3) din Codul de procedură civilă și art. 226 alin. (2) din Codul administrativ rezultă că prima instanță urmează se expedieze dosarul împreună cu toate cererile de apel doar după ce a expirat termenul de declarare a apelului.

La caz, însă, prima instanță a trimis dosarul instanței de apel imediat după primirea cererii de apel doar din partea unui singur apelant, fără a aștepta recepționarea apelurilor celorlalți participanți la proces sau expirarea termenului de atac indicat în dispozitiv.

La fel, au opinat că și acțiunile instanței de apel de a primi, înregistra, repartiza prin PIGD și fixa ședința de examinare a cauzei doar în baza cererii de apel a unui singur participant la proces, fără a aștepta recepționarea apelurilor din partea celorlalți participanți la proces sau expirarea termenului de atac indicat în dispozitivul instanței de fond sunt contrare spiritului legii, democrației, statului de drept.

Astfel, Partidul Politic „Șor” și candidatul din partea acestuia la funcția de primar al municipiului Bălți – Marina Tauber consideră că acțiunile primei instanțe și ale Curții de Apel Bălți denotă mai mult decât o bănuială rezonabilă de nepărtinire și sunt o dovadă clară a faptului că judecătorii din cadrul acestor instanțe, cât și președinții acestor instanțe sunt părtinitori, subiectivi și dependenți de factorii politici de decizie din Republica Moldova.

Din acest motiv consideră că unica șansă ca această cauză să fie examinată în condiții de echitate, egalitate și contradictorialitate este strämütarea imediată a acesteia la o altă instanță egală în grad.

Suplimentar au indicat că potrivit Dispoziției președintelui Curții de Apel Bălți din 03 decembrie 2021 și anexei la aceasta, toți membrii completului de judecată, dar și personalul auxiliar al Curții de Apel Bălți, inclusiv greșierul instanței, și-au luat angajamentul sub semnătură că în ziua de 04 decembrie 2021 să activeze în intervalul orelor 08.00 – 17.00.

Prin cererea de completare a motivelor de strämütare a cauzei la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Bălți au indicat că potrivit Dispoziției președintelui Curții de Apel Bălți din 03 decembrie 2021 și anexei la aceasta toți membrii completului de judecată, precum și personalul auxiliar al Curții de Apel Bălți, inclusiv greșierul instanței, și-au luat angajamentul sub semnătură că în ziua de 04 decembrie 2021 să activeze în intervalul orelor 08.00 – 17.00.

Așa, în opinia lor, intenția Curții de Apel Bălți de a continua examinarea cauzei chiar și peste programul de lucru, în interiorul căruia și-au asumat

responsabilitatea de a activa, ridică o bănuială rezonabilă în privința imparțialității judecătorilor acestei instanțe.

Examinând temeiurile invocate în cererea de strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Bălți, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată netemeinicia acestora și necesitatea respingerii cererii de strămutare a cauzei, din motivele ce succed.

Conform art. 75 alin. (2) lit. e) din Codul electoral, pentru încălcarea legislației electorale, Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție poate aplica grupului de inițiativă sau concurenților electorali următoarele sancțiuni solicitarea anulării înregistrării concurentului electoral.

Alineatul (5) al aceluiași articol prevede că anularea înregistrării se aplică la solicitarea Comisiei Electorale Centrale, iar în cazul alegerilor locale – și la solicitarea consiliului electoral de circumscripție, prin hotărâre judecătorească definitivă care constată:

În conformitate cu art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În corespundere cu art. 191 alin. (4) din Codul de procedură civilă, Curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Colegiul învederează că articolul 198 din Codul administrativ enumeră exhaustiv la alin. (3) temeiurile strămutării unei cauze în contencios administrativ de la o instanță la alta. Așa, conform acestei norme, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre:

a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă;

b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

În speță, este relevant faptul că în materia acțiunilor în contencios administrativ, spre deosebire de materia acțiunilor civile, legiuitorul nu a prevăzut dreptul instanței ierarhic superioare de a strămuta o cauză aflată în procedura instanței ierarhic inferioare din motiv că ar exista bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele invocate în cererea cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad în temeiul prevederilor art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă nu pot fi reținute, or, la 01 aprilie 2019, a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, și începând cu

această dată se aplică imediat noile reglementări procedurale.

Mai mult, legiuitorul a prevăzut exhaustiv la art. 198 alin. (3) din Codul administrativ circumstanțele care pot servi drept temei pentru strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad. La caz, însă, argumentele invocate de către Partidul Politic „Șor” și candidatul din partea acestuia la funcția de primar al municipiului Bălți – Marina Tauber în cererea cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad nu pot fi încadrate în temeiurile prevăzute de norma art. 198 alin. (3) lit. a) din Codul administrativ. Or, din sensul logico-juridic al acestei norme, cauza poate fi strămutată la o altă instanță egală în grad doar în cazul în care, din motivul intervenirii unor circumstanțe întemeiate, a devenit imposibilă formarea unui complet de judecată care să judece cauza.

În condițiile speței, însă, nu s-au stabilit circumstanțe ce ar face imposibilă substituirea judecătorilor Curții de Apel Bălți și formarea unui complet de judecată care să examineze cererile de apel.

Mai mult decât atât, Colegiul observă că, deși, Partidul Politic „Șor” și candidatul din partea acestuia la funcția de primar al municipiului Bălți – Marina Tauber au invocat în cererea de strămutare presupuse temeuri de bănuială de nepărtinire a judecătorilor Curții de Apel Bălți, nu au făcut uz de dreptul lor procedural de a înainta cerere de recuzare a acestora, în conformitate cu art. 202 coroborat cu art. 49 și art. 50 din Codul administrativ.

La aspectul dat, urmează a fi notat că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială în materia acțiunilor în contencios administrativ, garantat de art. 6 §1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50 din același cod. Numai în situația când din motivul recuzării și/sau abținerii mai multor judecători ai Curții de Apel Bălți, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă.

Cu titlu subsecvent, nu poate și acceptat nici argumentul precum că intenția Curții de Apel Bălți de a continua examinarea cauzei peste programul de lucru, după ora 17.00, ridică o bănuială rezonabilă în privința imparțialității judecătorilor acestei instanțe. Or, conform art. 75 alin. (6) din Codul electoral, în cazurile prevăzute la alin.(5), Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție adresează o cerere de anulare a înregistrării concurentului electoral, prin adoptarea unei hotărâri în acest sens, Curții de Apel Chișinău, în cazul alegerilor parlamentare și prezidențiale, sau instanței de judecată în a cărei rază teritorială se află consiliul electoral respectiv, în cazul alegerilor locale generale sau al alegerilor locale noi. Instanța de judecată va examina cererea și va emite o hotărâre asupra acesteia în decursul a 5 zile, dar nu mai târziu de ziua anterioară alegerilor.

Așadar, norma art. 75 alin. (6) din Codul electoral impune instanțelor de judecată ce examinează prezenta cauză obligația pozitivă de a finaliza judecarea acesteia nu mai târziu de ziua anterioară alegerilor.

Din acest considerent, Colegiul apreciază cererea Partidului Politic „Șor” și candidatul acestuia la funcția de primar al municipiului Bălți – Marina Tauber, cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel

Bălți ca fiind o modalitate de tergiversare a examinării cauzei.

În lumina acestor circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Partidul Politic „Șor” și Marina Tauber, candidat la funcția de primar al municipiului Bălți din partea Partidului Politic „Șor”, reprezentați de avocații Aureliu Colenco, Denis Calaida și reprezentantul cu drept de vot consultativ – Vadim Banaru cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

Conform art. 73 alin. (7) din Codul electoral, art. 197, art. 198 alin. (3) și art. 230 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea depusă de Partidul Politic „Șor” și candidatul la funcția de primar al municipiului Bălți din partea acestuia – Marina Tauber, reprezentați de avocații Aureliu Colenco, Denis Calaida și reprezentantul cu drept de vot consultativ – Vadim Banaru cu privire la strămutarea la o altă instanță egală în grad a cauzei de contencios administrativ intentată la acțiunea Comisiei Electorale Centrale împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2, terți Partidul Politic „Șor”, Marina Tauber, Inspectoratul de Poliție Bălți, Nicolai Grigorișin și Arina Spătaru cu privire la obligarea emiterii actului administrativ.

Cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea Comisiei Electorale Centrale împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2, terți Partidul Politic „Șor”, Marina Tauber, Inspectoratul de Poliție Bălți, Nicolai Grigorișin și Arina Spătaru cu privire la obligarea emiterii actului administrativ se restituie Curții de Apel Bălți, care este competentă să examineze în ordine de apel prezenta acțiune.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh

ÎNCHEIERE

04 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând cererile depuse de Partidul Politic „Șor”, reprezentat de avocatul Aureliu Colenco și candidatul la funcția de primar al municipiului Bălți din partea Partidului Politic „Șor” – Marina Tauber cu privire la examinarea în ședință publică a cererii cu privire la strămutarea la o altă instanță egală în grad a cauzei de contencios administrativ intentată la acțiunea Comisiei Electorale Centrale împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2, terți Partidul Politic „Șor”, Marina Tauber, Inspectoratul de Poliție Bălți, Nicolai Grigorișin și Arina Spătaru cu privire la obligarea emiterii actului administrativ,

constată:

La 02 decembrie 2021, Comisia Electorală Centrală a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2, terți Partidul Politic „Șor”, Marina Tauber, Inspectoratul de Poliție Bălți, Nicolae Grigorișin și Arina Spătaru cu privire la obligarea Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2 de a emite hotărârea privind anularea înregistrării concurentului electoral al Partidului Politic „Șor” – Marina Tauber, candidat pentru funcția de primar al municipiului Bălți la alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021 și turul doi din 05 decembrie 2021.

Prin hotărârea din 04 decembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul central, s-a admis acțiunea și s-a obligat Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2 să emită hotărâre cu privire la anularea înregistrării concurentului electoral Partidul Politic „Șor” – Marina Tauber, candidat pentru funcția de primar al mun. Bălți la alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021 și turul doi din 05 decembrie 2021.

La 04 decembrie 2021, ora 12.48, terțul Nicolae Grigorișin a depus la Judecătoria Bălți, sediul central, apel împotriva hotărârii din 04 decembrie 2021.

La 04 decembrie 2021, ora 14.45, Comisia Electorală Centrală a depus prin poștă electronică la Judecătoria Bălți, sediul central, apel împotriva hotărârii din 04 decembrie 2021.

La 04 decembrie 2021, ora 16.50, reprezentantul cu drept de vot consultativ

al terților Partidul Politic „Șor” și Marina Tauber, Vadim Banaru, a depus la Judecătoria Bălți, sediul central, apel împotriva hotărârii din 04 decembrie 2021.

La 04 decembrie 2021, ora 16.52, candidatul la funcția de primar al municipiului Bălți din partea Partidului Politic „Șor” – Marina Tauber a depus prin poștă electronică la Judecătoria Bălți, sediul central, apel împotriva hotărârii din 04 decembrie 2021.

La 04 decembrie 2021, Partidul Politic „Șor” și candidatul acestuia la funcția de primar al municipiului Bălți – Marina Tauber, reprezentați de avocații Aureliu Colenco, Denis Calaida și reprezentantul cu drept de vot consultativ – Vadim Banaru au depus cerere cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad, în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă și art. 198 alin. (3) lit. a) din Codul administrativ, care pe parcurs a fost completată.

La 04 decembrie 2021, Partidul Politic „Șor”, reprezentat de avocatul Aureliu Colenco și candidatul la funcția de primar al municipiului Bălți din partea Partidului Politic „Șor” – Marina Tauber au depus cereri cu privire la examinarea în ședință publică a cererii cu privire la strămutarea la o altă instanță egală în grad a cauzei.

În motivarea cererilor au menționat că această chestiune este complexă și urmează a fi examinată în termeni reduși, în cadrul unei ședințe cu participarea părților, fapt ce va asigura contradictorialitatea procedurii și exercitarea deplină a drepturilor procedurale de către participanți prin oferirea posibilității de a se expune direct în fața magistraților și a clarifica motivele pe care le-au invocat în cererea de strămutare.

Examinând temeiurile invocate în cererea de examinare în ședință publică a chestiunii privind strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Bălți, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată netemeinicia acesteia și necesitatea respingerii, din motivele ce succed.

Conform art. 75 alin. (6) din Codul electoral, în cazurile prevăzute la alin. (5), Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție adresează o cerere de anulare a înregistrării concurentului electoral, prin adoptarea unei hotărâri în acest sens, Curții de Apel Chișinău, în cazul alegerilor parlamentare și prezidențiale, sau instanței de judecată în a cărei rază teritorială se află consiliul electoral respectiv, în cazul alegerilor locale generale sau al alegerilor locale noi. Instanța de judecată va examina cererea și va emite o hotărâre asupra acesteia în decursul a 5 zile, dar nu mai târziu de ziua anterioară alegerilor.

Articolul 198 alin. (3) din Codul administrativ prevede *inter alia* că instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată.

Colegiul notează că invitarea participanților la proces la Curtea Supremă de Justiție la examinarea unei chestiuni se impune doar în cazul în care se constată necesitatea expunerii de către participanți asupra problemelor invocate în cerere, în eventualul caz că există circumstanțe ce ar dicta necesitatea audierii participanților la proces.

În speță, însă, argumentele invocate în cererea de strămutare au fost dezbătute detaliat de către deponenți și instanța nu vădește necesitatea invitării

acestora și audierii lor pe marginea argumentelor cuprinse în această cerere.

Conform jurisprudenței CtEDO, procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele art. 6 din CEDO, chiar dacă persoanei care a folosit calea de atac nu i s-a dat posibilitatea să prezinte personal probe în fața instanței. Mai mult, chiar dacă instanța ierarhic superioară are competența deplină de a examina atât chestiuni de drept, cât și de fapt, art. 6 din CEDO nu garantează întotdeauna un drept la o ședință publică sau, dacă o ședință are loc, un drept de a fi prezent personal (cauza *Botten vs Norvegia* din 19 februarie 1996).

Din considerentele menționate, cererile depuse de Partidul Politic „Șor”, reprezentat de avocatul Aureliu Colenco și candidatul la funcția de primar al municipiului Bălți din partea Partidului Politic „Șor” – Marina Tauber cu privire la examinarea în ședință publică a cererii cu privire la strămutarea la o altă instanță egală în grad a cauzei urmează a fi respinse.

Conform art. 75 din Codul electoral, art. 198 alin. (3) și art. 230 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se resping cererile depuse de Partidul Politic „Șor”, reprezentat de avocatul Aureliu Colenco și candidatul la funcția de primar al municipiului Bălți din partea Partidului Politic „Șor” – Marina Tauber cu privire la examinarea în ședință publică a cererii cu privire la strămutarea la o altă instanță egală în grad a cauzei de contencios administrativ intentată la acțiunea Comisiei Electorale Centrale împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2, terți Partidul Politic „Șor”, Marina Tauber, Inspectoratul de Poliție Bălți, Nicolai Grigorișin și Arina Spătaru cu privire la obligarea emiterii actului administrativ.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh